

విడుదల

[కథానిక]

శ్రీ వేలూరి సహజానందం

రాత్రి నిద్రపోయే సమయానికి హఠాత్తుగా తలుపులు తట్టిన చప్పుడవగానే ఉలిక్కిపడి లేచాడు రంగడు. పక్కనున్న యువతి భయపడ్డది. మళ్ళీ తలుపులవద్ద చప్పుడు. మెల్లగా అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళి తలుపులు తీశాడు. గుమ్మంబైటనుంచి కారుచీకట్లో కళ్ళను మిరుమిట్లుగొల్పిన 'టార్పిలైటు' వెల్తురులో ఎర్రటోపీలు తళుక్కుమనగానే రంగడి ముఖం ఆందోళనతో నెలనెలపోయింది.

“ఏమిటి?” అని అన్నాడు.

“ఆ! ఏం లేదు... నాలుగురోజులు మాదగ్గర ఉండివద్దువుగాని” అన్నాడు వాళ్ళలో ఒకడు.

పక్కసావడిలో పరున్న రంగడి తల్లిదండ్రులను లేపుకొనివచ్చిం దాయువతి. వృద్ధదంపతులు పోలీసులను చుట్టుముట్టుతూ, “మావాడు ఇప్పుడలాంటి వేమీ చేయలేదు... బాబూ... బుద్ధి కుదురువచ్చి, రెండేళ్ల యాక మళ్ళీ ఇంటిగడప తొక్కాడు” అని విన్నవించుకున్నారు.

రంగడు పోలీసులవెంట వెళ్ళటానికని తయారు కాగానే, ఆ యువతి దుఃఖవివశురాలైంది. “కంగారు పడకు... రేపు వచ్చేస్తాను.” అని చెప్పి, రంగడు పోలీసులతో చీకట్లో కలిసిపోయాడు.

ముసలితండ్రి కొడుకుతోపాటు మునసబు ఇంటి దాకా వెళ్లాడు. తన పాదాలమీదకు వాలుతున్న వృద్ధుడిని పైకి లేపనెత్తి, “ఇది వాడి కేం కొత్తకాదు... పక్కణ్ణో పెద్ద దొంగతనం జరిగిందట... ఇనస్పెక్టరు

విచారించి వదిలేస్తాడే” అని, కోరగా రంగడికేసి చూస్తూ, మునసబు ధైర్యం చెప్పాడు:

ఆమాటల్లో వేళాకోళం, హేళనా, ద్వేషం రంగడు గుర్తించి, తండ్రిని మందలించాడు.

“నాపై రిపోర్టు మీరే పంపా రనుకుంటాను.” అన్నాడు రంగడు.

“అబ్బే... నా కస లేం తెలియదు. వీరు వచ్చి నీపేర వారంటు చూపేదాకా” అని జవాబిచ్చాడు మునసబు.

ఆ నిశితరాత్రి సమయంలో మునసబుగారి వెనక గోడమొత్తన చీకట్లో కంసాలి కిస్టాయ్ కన్పించటం రంగడి కాళ్ళర్యం వేసింది.

“ఏం... మావా... నువ్వు ఇక్కడ ఉన్నావు?” అని అడిగాడు.

గుర్రంలా సకిలించి, “పోలీసు లనగానే లేచి వచ్చాను... ఏమిటో చూద్దామని” అన్నాడు కిస్టాయ్.

కొంచెంసేపయాక కారుచప్పుడు వినబడి, ఆ యువతిగుండె దడదడ కొట్టుకుంది. చీకట్లో అలాగే కొంతసేపు నిలబడి మంచంలో కూలబడ్డది. విపరీత భయంతో వణకిపోయింది.

రంగడి తల్లిదండ్రులు, అన్నదమ్ములు ఆమెదగ్గరకు వచ్చి, “మళ్ళీ ఎక్కడైనా కన్నాలు వేస్తున్నాడేమీ చెప్పవే?” అని అడిగారు. తన్ను హీనంగా చూసిన వారి దృష్టి ఆమెను కలతపెట్టింది.

“అని మానేసి చాలాకాలమైంది” అని అంది.

“గంతకు తగ్గ బొంత...వాడి కాపాటి బుద్ధి కుదురేవస్తే, నిన్నెందుకు నెత్తినపెట్టుకొనివస్తాడు.” అన్నది తల్లి.

అవమానంతో ఆయువతి తల వాల్చుకుంది. అసహాయురాలి కళ్లు నీళ్లతో మూసుకున్నయ్.

సావడిలోకి వెళ్తూ వెళ్తూ రంగడి అన్న చెంకయ్య మళ్ళీ అడుగులు వెనక్కు వేసి, “నీకు తెలియకుండా ఉంటుంది! ఈ చీరలు...ఈనగలు...ఇలా సీతాకోకచిలుకలా సింగారించుకోటానికి వాడెన్ని చోట్ల కన్నాలు వేస్తున్నాడో?” అని వెళ్లిపోయాడు.

అతని కళ్లు గద్దకళ్లలా ఆమెను చీల్చిచూసినయ్. అన్యూని అధీనంలో ఉన్న పరస్త్రీవై అక్కసు వెళ్లబోసుకున్నాడు. ఈ ద్వేషపూరితమైన మాటలు, చూపులు ఆమెకు కొత్తకాదు. వీటి మధ్యనే ఎలాగో పడుతూ లేస్తూ రంగడిని చేరుకుంది.

తెల్లవార్లు కంటికి కుసుకు పట్టలేదు.

ఏమో! తనకు తెలియకుండా మళ్ళీ ఆ ముఠాలో చేరాడేమో? ఏదో బస్తీలో కొట్లమీద పెత్తందారి పని చేస్తున్నానని చెప్పతూ, పాత నాటకమే మళ్ళీ ఆరంభించాడా?

ఉభయులూ కలికాక, ఒకసారి మొదట్లో కొన్నాళ్లు కటకటాలవెనక ఉండివచ్చాడు రంగడు. విడుదలై వచ్చినరోజు తాను అతని పాదాలపై బడి, మళ్ళీ సంకెళ్లు తగిలించుకొనే పనులు చేస్తే చంపుకుంటానని ఒట్టువేసుకుంది. అప్పటినుంచి ఎన్నో బస్తీలు తిరిగారు. ఏదో దేవుడి చలనశల ఇంత సంపాదిస్తున్నాడు. వడ్డీవ్యాపారులవద్ద కొన్నాళ్లు...వెండి వ్యాపారులవద్ద కొన్నాళ్లు...ఇంకొన్నాళ్లు బట్టల వ్యాపారం...

కాని ఇప్పుడు అకస్మాత్తుగా మళ్ళీ పోలీసులు సాక్షాత్కరించగానే ఆమె నిర్ఘాంతపోయింది. ఏదో దారిన పోతున్న బండీ ఒకమాటు బోల్తాకొట్టినట్లయింది.

పోలీసులంటే తనకు తెలుసు. వాళ్లచేతుల్లో

పడిన మనిషి త్వరలో బయటపడడు...ఎన్నాళ్లు శిక్ష వేస్తారో? ఈలోగా తా నేమవాలి?

ఇది కొత్త వూరు తనకు...రంగడి కుటుంబం దగ్గరనుంచి వూరిలోవాళ్లదాకా అంతా తనను దుమ్మెత్తిపోసేవారే...బజారులో వెళ్లే ప్రతిమగవాడూ గుమ్మంలోంచి తనకేసి చూసేవాడే!

బస్తీలో పురుషులు స్త్రీలను వేటాడుతారని తనకు తెలుసు. తాను సత్రాల్లో, ఇళ్లఅరుగులపై, స్టేషనుప్లాటుఫారాలమీదా దైన్యంతో కృశిస్తున్నప్పుడు, తమ కళ్లతో తన్నెలా హింసించేవారు!

పల్లెటూరిలోనూ అవే కళ్లను చూస్తోంది. తాను ఒంటరిగా ఈతోడేళ్లమధ్య ఎలా గడపటం?

మర్నాడు రంగడి కల్లిదండ్రులతో చెప్పింది— పోలీసుస్టేషను కెవరినైనా పంపించమని.

“ఎవరు వెళ్తారు? నువ్వే వెళ్లు...నీకేం?...మగ రాయుడివి. వాడు అసలే భ్రష్టుడు...నువ్వు దాపరించాక...ఇక అనుకోవలసిందేమి వుంది?” అని జవాబిచ్చారు.

ఆ సాయంకాలందాకా ఎదురుచూసింది. ప్రియుడు తిరిగి రాలేదు. ఆమెభయం హెచ్చింది.

మరునాడు పొద్దున హఠాత్తుగా పోలీసులు మళ్ళీ సాక్షాత్కారమై, ఆమెనగలూ, ఏదో వెండి సామాన్లు తీసుకుపోయారు. అవి తన స్వంతం అని ఎంత మొత్తుకున్నా, అధికారులు మాటవినలేదు. పోలీ పోలేపోయినయ్ నగలు...రంగడు విడుదలై తే అంతే చాలు...

ఊరంతా రంగడి గొడవతో గుప్పుముంది. పోలీసులు ఆ యువతినగలను, వెండిసామాన్లను స్వాధీనంచేసుకున్నప్పుడు గ్రామస్థులు నిశ్చేష్టులయ్యారు. రంగడికి ఈ విశ్వేర్యమంతా ఎలా వచ్చింది?

రంగడు గజదొంగ అని నిర్ధారణచేశారు.

౨

రెండేళ్లు అజ్ఞాతవాసంలో ఉండి, హఠాత్తుగా సతీసమేతంగా దర్బనమిచ్చిన రంగడిగురించి వూరంతా

ఈ రెండు నెలలనంచీ మోగిపోతోంది. ఇళ్లలో, బజార్లలో, రేవులవద్ద, గుడివద్దా తీవ్రంగా చర్చలు సాగినయ్యాయి.

ఇలా కొన్నాళ్ళపాటు కంటి కగపడకుండా ఉండి, మళ్ళీ హఠాత్తుగా తయారవటం రంగడికి మొదటిసారి కాదు. గడచిన అయిదాళ్ళలో పట్టుమని వాడు పదినాళ్ళు కూడా ఇంటి చెంతన ఉన్న పాపాన పోలేడు. ఎవరికీ తెలియకుండా మాయమయ్యేవాడు. మళ్ళీ తిరిగి... సెల్కులాల్చీ, బస్తీచెప్పలు, చేతిగడియారం వగైరా ఘరానామనుష్యుల పటాటోపాలతో వేంచేసేవాడు. పోలీసులకు వీడు చిరపరిచితుడు.

కాని ఈసారి ఒక చక్కని పడుచును వెంట బెట్టుకొని రాగానే, వూరి పెద్దమనుష్యులను వాడిపై శ్రద్ధ ఎక్కువైంది. వెధవ! పోనీ, ఏదో పిలిచి, మెల్లగా విషయం కదిల్చి మద్దామా అంటే, వాడి నాలిక నిప్పు అయ్యే! తలపొగరు! భక్తా, భయమా! తమ నీతిని, బాతినీకూడా ఏకరువు పెట్టుతాడు.

రంగడుమటుకు మాంచి ఉత్సాహంగా, షోకిల్లాలా అటూ ఇటూ బజార్లలో నదురూ బెదురూ లేకుండా తిరుగుతూనే ఉన్నాడు.

వాడి వేషం, ధోరణి చూసి, "పెద్ద జాతకం ఈ వెధవాయిది." అనుకున్నాడు ఆవూరి జ్యోతిష పండితుడు. వాడిని పిలిచి, ఏదో సరసమాడబోతే, "బాబుగారు... గోతిలో పడి మోకాలు చితికి నాలుగు నెలలు తీసుకోబం నేను మరచిపోలేదు" అన్నాడు రంగడు. అసలు సందేహిస్తూ, సందేహిస్తూనే అడిగాడు శాస్త్రుల్లుగారు. అనుకొన్నంతా అయింది. సంధ్యావందనం వేళ అయిందంటూ గబగబా ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

రేవులవద్ద అమ్మలక్కలా ఊరుకోలేదు. రంగడు లేవదీసుకువచ్చిన కొత్త స్త్రీ గురించి, ఎన్నో రహస్యాలను బయటకులాగారు. అది ఇప్పటికి ఇద్దరితో ఉందనీ, ఈ పాపిష్టి వెధవను నట్టేట్లో ముంచుతుందనీ తీర్పు చెప్పారు. అస ల్ది ఎవరినీ పెండ్లిచేసుకోలేదనీ,

వ్యభిచారమే దాని వృత్తి అనీ కొందరన్నారు. దాని మొహం చూస్తేనే పంచమహాపాతకాలు చుట్టుకొంటాయని ఒక పెద్దామె అంది.

"ముఖం బాగా ఉంటుందట... పచ్చని పసిమిట... అసలు వాళ్లకులందిలా లేదుట" అని ఇంకోఆమె తన స్వరంలో దాని అందాన్ని ప్రశంసించింది.

"ఆ! అలాంటివాళ్ల ముఖాలు అలాగే ఉంటయ్" అని కటువైన సమాధానం ఇచ్చింది పెద్దామె.

ఆంతరంగికుడైన మిత్రుడు కంసాలి కిష్టాయ్ మునసబుగారితో చెప్పాడు. "సాక్షాత్తు... రంభ! మెడనిండా నగలుకూడా నండి... వీడి అదృష్టం మండ."

మునసబు ఈరంభయొక్క అదృశ్య అందాన్ని మానసికంగా ఆస్వాదిస్తూ, "ఒక కంట కనిపెట్టుతూ ఉండు... వీడు బందిపోటుదొంగ... ఇవాళ... ఇంత డాబుసరి... పెళ్లాం... నగలు... వీడి తీవి... అసలు వీడు రోజూ రాత్రిళ్లు ఊళ్ళోనే ఉంటున్నాడో... లేదో... కొంచెం వాకబుచేస్తూఉండు." అని తన సందేశాన్ని, ఆదేశాన్ని వినించాడు.

"రాఘవయ్యగారు! నేను మరచిపోయానా...? పాలంగట్టున అడ్డికి అడ్డుగా నిలబడి, వళ్లు పై తెలియకుండా, తమపై ఆ వెధవ కర్ర ఎత్తటం... నేను మరచిపోలేదు. తండ్రి, వాళ్ళు కాళ్ళమీద పడగానే, మెత్తని హృదయంకాబట్టి, ఊరుకున్నారు. వాడికి శాస్తి జరగనంతవరకూ..." అని ఆగాడు కిష్టాయ్.

ఈ గతపరాభవాన్ని గుర్తుకు తేగానే, అభిమానరోషాలు కలిగి, "శరభయ్ గారి బిడ్డను కానూ... వాడికి శాస్తి తప్పదు." అన్నాడు మునసబు.

ఒకరోజు బాగా చీకటిపడ్డాక రంగడు తలుపులు తట్టి, లోపల ప్రవేశించి, ఏదో గొలుసు చూపించి, బాగుచేయ మన్నాడు. కిష్టాయ్ ఓరకంటితో చూసి, "ఎక్కడిది అల్లుడూ గొలుసు?" అన్నాడు.

"దానికి వాళ్ల పుట్టింటివాళ్లు పెట్టారు." అన్నాడు రంగడు.

కాసేపుండి, దీపం వెలుగులో గొలుసును చేతుల్లో తిప్పతూ, “వెళ్లవరో నీకు తెలుసా?” అన్నాడు కిష్టాయ్.

రంగడి ముఖం క్షణమాత్రం వివర్ణమైంది.

“అదేంటి మావా? అలా అడుగుతావ్?” అన్నాడు.

కిష్టాయ్ సంభాషణను పొడిగించలేదు. మరునాడు బాగుచేసి ఇస్తానన్నాడు.

ఈ వృత్తాంతం కిష్టాయ్ చెప్పాక, మునసబు అన్నాడు. “అదే... నేను చెప్పలేదూ... దొంగబుద్ధి ఎక్కడకు పోతుంది! అందుకే ఓకంట కనిపెట్టుతూ ఉండమన్నాను.”

తర్వాత కొంచెంసేపు మానంగా మునసబు వీరో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తుండడం చూసి, కిష్టాయ్ అడిగాడు. “దేన్ని గురించో...”

“అదే... రంభ అన్నావే... ఇవ్వాలే నాకళ్లకు పండుగ... రేపులోంచి నీళ్లు తీసుకువెళ్తుంటే చూసే అదృష్టం కలిగింది.” అన్నాడు మునసబు.

గుర్రంలా సకిలించి, “కిష్టాయ్ చెప్పితే ఏమో అనుకున్నారు. సాక్షాత్తు మీకళ్లతోనే చూశారుగా...” అని, ముసిముసినవ్వులు నవ్వుతూ, “మన చేతుల్ని దాటి పోలేదు లేండి పిట్ట.” అన్నాడు కిష్టాయ్.

ఆంతరంగికుని హానికీ మునసబుకు తృప్తికలిగింది.

ఊరిలో రంగడి ఫరిస్థితి కొంచెం బాగుపడ్డది. కుర్రకారులో కొంతమంది వాడికి శిష్యులుగా తయారవుతున్నారు. కంసాలి కిష్టాయ్ కూడా రంగడికి మిత్రుడయ్యాడు. అంతేకాదు. ఊర్లో కొంతమందికి ఆశ్చర్యమూ, కోపమూ కూడా కలిగిస్తున్న విషయం... కొత్తయువతితో కిష్టాయ్ కి కొంచెం పరిచయమైంది.

మధ్యమధ్య మునసబు కిష్టాయ్ కి కర్తవ్య భావాన్ని బోధిస్తూనే ఉన్నాడు.

“నేనేదో దానితో స్నేహంగా ఉంటున్నానని అనుకుంటున్నారు. ఈ స్నేహమంతా దానిచుట్టూ అల్లుతున్న సాలీడుగూడు” అన్నాడు కిష్టాయ్.

మునసబుగారు అటూ ఇటూ చూసి, మెల్లగా అన్నాడు:

“ముందు వాడి పని పట్టించాలి. పక్కచూరి మేడవారింట్లో పెద్ద దొంగతనం జరిగిందిట. నగలు, వెండికంచాలు... రొక్కం పోయినయిట.”

వెంటనే కిష్టాయ్ అందుకున్నాడు:

“మరి ఊరుకున్నారేం... ఇంకా... స్టేషన్ కు కబురంపకపోయారా?”

“కబురేమిటి? చీకటి పడగానే పోలీసులే వస్తుంటే” అన్నాడు మునసబు దరహాసంతో.

గురువుగారి కార్యదక్షతకు మహాదానందం పొంది, “నాకు తెలియదూ... రాఘవయ్యగారూ! మీకంటపడవదూ, ఉండేలుదెబ్బ తిన్న పిట్ట సమానం అని.” అని ప్రశంసించాడు కిష్టాయ్.

3

మూడురోజులైనా ప్రియుడు తిరిగిరాలేదు. ఆవేదనతో, నిరాశతో, అన్నపానాలు మాని, యువతి నిర్జీవంగా ఉంది. చూడవచ్చిన కిష్టాయ్ ని బతిమాలుకుంది ఎలాగైనా సాయం చేయమని.

కిష్టాయ్ వెళ్లిపోగానే, రంగడి అన్న వెంకయ్య సావడిలోంచి వచ్చి, “ఉహూ!..... అప్పుడే కిష్టాయ్ తో ఏదో లాలాచీ చేస్తున్నావే?” అన్నాడు.

గుండెలో బాకు పెట్టి పొడిచినట్టుంది ఆమెకు. నోరు తెరిస్తే పాములా విషం గుక్కుతున్న ఈ పురుషుణ్ణి చూడగానే అసహ్యం, క్రోధం కలిగినయ్.

“ఇకనుంచి... నువ్వీగదిలోకి రావద్దు” అంది.

“అబ్బో... పత్తిత్తు...”

“ఛీ... వెధవమాటలు...” అని, వెంటనే తోక తొక్కిన తాచై, “ఘో... దుర్మార్గుడా... ఇక్కడ నుంచి...” అని తీక్షణంగా చూసింది.

వెంకయ్య రోషావేశంతో ముందుకు రెండడుగులు వేశాడు. ఇంతలో సావడిలో ఏదో అడుగుల అలికిడి అయి, తండ్రిదగ్గు వినబడగానే, ఆమెకేసి రాద్రంగా చూసి వెనక్కు తిరిగాడు.

అతని రాద్రదృష్టి ఆమెకు పగపట్టిన పాములా ఉంది.

తన మొదటిరోజులు గుర్తుకు వస్తున్నయ్య ఆమెకు. ఆ దుఃఖం, కష్టాలు, అసంతృప్తి గట్టెక్కినాయనుకుంది. కాని మళ్ళీ తన బతుకు రాళ్ల పాలయ్యేట్టుంది.

మొదటిరోజుల్లో భర్త తాగివచ్చి, పైబడి కొట్టేవాడు. పనికిమాలిన యూకనంతా చుట్టూ పెట్టుకొని, తాగుడుతందనాలతో తనను హింసించేవాడు. భర్త అగమత్వం ఆలుసుగా తీసుకొని, మిగతావాళ్లూ తన మెడచుట్టూ చేతులు చుట్టేవారు.

ఆ దృశ్యాలు కళ్లలో మెదలగానే, ఆమెకు గుండె జలదరించింది. ఆ నరకకూపంలోంచి ఎలాగో బయటపడ్డది. అత్తింటికి, పుట్టింటికి దూరమై దేశం తిరిగింది... గతానుభవాలన్నీ తలపుకు రాగానే, గాయాలను కెలికెనట్లయింది. నెధవ బతుకు... ఏ నయ్యో, గొయ్యో చూసుకుంటే, ఇప్పటి కష్టాలూ, గతస్మృతీ ఏవీ తనను బాధపెట్టలేకపోయేవి. ఛీ! ఏమిటో పాడు ఊహలు!

సావిట్లో కిష్టాయ్, రంగడి తల్లిదండ్రులూ, అన్నదమ్ముల మాటలు గుసగుసలుగా వినబడుతున్నయ్య. కొద్దిసే పయాక, సావడిగుమ్మంకద్ద అలికిడిఅయి, కిష్టాయ్ లోపలకువచ్చాడు. రక్షించమని మళ్ళీ బతిమాలుకుంది.

కిటికీలోంచి బయట చీకట్లోకి చూస్తూ, “నాకూ నిద్రపట్టలేదు... నిన్ను చూస్తుంటే... రక్షించగలిగిన వాడు ఒక్కడే ఉన్నాడు.” అని అన్నాడు కిష్టాయ్.

ఆతురతతో అడిగింది: “ఎవరు ?”

“ఆ... ఎవరేముంది... నువ్వు చూసేఉంటావు... మునసబు.” అన్నాడు ఆమెకళ్లలోకి చూస్తూ.

అతని చూపు, స్వరమూ ఆమెను కలతపెట్టినయ్య.

ఆమె మెల్లగా అంది— గాద్దికస్వరంతో:

“ఇప్పుడు వెళ్దాం... పదండి... ఆయన కాళ్ల మీద పడి మొర బెట్టుకుంటాను... కావాలంటే డబ్బు...”

“డబ్బు ఎందు కాయనకు ?... ఎబ్బే... అదేం అక్కర్లేదు. ఈపాటి భాగ్యానికి నువ్వాయన కాళ్ల మీద పడాలా ?” అన్నాడు కిష్టాయ్.

ఆమె ఏమీ తోచక, భీతితో నిలబడ్డది.

కిష్టాయ్ ఆరంభించాడు :

“ఇంకా నలభయ్ దాటలేదు మునసబుకు. మంచివాడు... బాణాకర పుచ్చుకుంటే పదిమందికి జవాబు చెప్పతాడు.”

ఆమె ఏమీ మాట్లాడలేదు. మళ్ళీ కిష్టాయ్ చెప్పకుపోతున్నాడు :

“నిన్ను ఒకరోజు రేవుకద్ద చూశాడట... నీ అందం చూసి, నీపై చాలా జాలిపడ్డాడట... నీ కన్నూ ఆయనమీద పడివుంటుందిలే.”

యువతి గుండె దడదడ కొట్టుకుంది. కిష్టాయ్ ముఖాన్ని చూడగానే కంపించింది. గదిలో దీపం తటాలున ఆరిపోయి, ఆ కారచీకట్లో తన్నెవరో బాహువుల మధ్య బంధించినట్టుంది. రేవుకద్దర చూసిన మునసబు గుర్తుకు రాగానే, ఆపాదమస్తకం వణికిపోయింది.

“పొద్దుపోయింది... రేపు వస్తాను.” అంటూ లేచి వెళ్లాడు కిష్టాయ్— తన మాట లామెలో గాలి దుమారాన్ని రేగకొట్టినాయని గ్రహించి.

కొంతసే పయాక సావట్లోంచి మాటలు వినబడుతున్నయ్య.

“వీధికత్తెకు వాడనేమిటి, వీడనేమిటి ? కిష్టిగాడు చెప్పినవానికి ‘ఊ’ అంటే, రేపీపాటికి రంగడు వచ్చేస్తాడు.” అని.

రంగడి అన్న వెంకయ్య అంటున్న ఆ మాటలు వినబడగానే, వెనకరోజు అతను తనవైపు ఉద్రేకంగా

రావటం, పగపట్టిన పాములా మాసి వెనక్కు తిరిగి వెళ్లిపోవటం ఆమెకు గుర్తువచ్చినయ్యే.

ముసలితల్లి అంటోంది: “ఫీ...ఈ మునసబు ఎక్కడ దాపరించాడో...బజారులో ఆడది తలెత్తు కొని వెళ్లటానికి వీలులేదుగదా.”

మరునాటిరాత్రి రంగడి అన్న వెంకయ్య మళ్ళీ గదిలో అడుగుపెట్టి అన్నాడు:

“ఆ కిష్టాయితో బింకానికి పోయావుటగా... ఈ నంగనాచివేసాలు కట్టిపెట్టు...రే వీపాటికి మావాడు వచ్చేస్తాడు...గొప్పకు పోకు...పాపం వాడు అగ్ని సాక్షిగా పెళ్లిచేసుకొన్నదానివయ్యో.” పగ దీర్చు కుంటున్న వెంకయ్యను...“ఫీ...దరిద్రుడా...ఇక్కడ నుంచి...ఫో” అంది. తన్ను దొడ్లోంచి కేకవేస్తున్న తల్లిమాటలు విని, అంతలో అతను వెళ్లిపోయాడు.

కొంచెంసేపయాక కిష్టాయ్ వచ్చాడు. ఆమె ముఖంలో విముఖత్వం చూసి, మెల్లగా అన్నాడు:

“వీడు...రంగడు...వట్టి వెధవ...తాగుబోతు... దొంగ...గజదొంగ...నువ్వేదో నమ్మివాడి గోతిలో పడ్డావు.”

నిజమే. కాని ఈ ఏడాదిలో తనదగ్గరకు వచ్చాక రంగడు పూర్తిగా మారిపోయాడు. తాగుడు మానాడు. దొంగతనం మానా నన్నాడు. తన్నెప్పుడూ మోసం చెయ్యలేదు.

కిష్టాయ్ ఆరంభించాడు:

“మునసబు గారికి నీపై జాలి కలగటం, కన్ను పడటం నీ అదృష్టం.”

ఆమె నిర్జీవిలా చూసింది.

కిష్టాయ్ ఉత్సాహంగా—

“ఏముంది? ...ఆయనకోరిక తీర్చటం నీ కంఠ కప్పం కాదు. నీకూ మేలు కలుగుతుంది” అని చెప్పి, వెళ్లిపోయాడు.

ఆరాత్రంతా ఆమెకు నిద్రపట్టలేదు.

పగలల్లా అనేక ఆలోచనలతో ఆమె మనస్సు

కలత చెందింది. కిష్టాయ్ సలహా, వెంకయ్య ఆజ్ఞ, జైలులోని ప్రియుడు—ఈతలపులతో నిప్పుమధ్యనుంచు న్నట్టుంది ఆమెకు.

వాళ్లన్న మాటలు? తాను వీధికత్తె! నిజమే... మొగుడిని విడిచిపెట్టింది. తర్వాత తన్ను దగ్గరకు తీసుకొన్నవాడే తన్నో సత్రంలో దింపి అకస్మాత్తుగా పరారయ్యాడు. మళ్ళీ ఈరంగడు ఎదురయ్యాడు— ఒక స్టేషన్ దగ్గర. మరి ఇప్పుడు తనంటే అందరికీ ఎంత అలుసు? తాను రంగడిభార్య అన్న విషయం ఎవడూ మనస్సుకు పట్టించుకోడు. మొగుడిని విడిచి, మరొక డిటో ఉంది కాబట్టి, ఎప్పుడూ ఇక అంటే అని వాళ్లంతా అంటున్నారు!

ఆత్మహత్యకై పాడునూతివద్ద నిలబడిన ప్రాణి ఆ అగాధంలోకి ఒక్కసారి చూసినట్టు, ఆమె తన దుఃఖమయ కళంకజీవితంలోకి చూసుకుంది. నిగ్రహాని కతీతమైన దుఃఖంతో మూలిగింది.

నిశిరాత్రి అయింది...సావడి నిశ్శబ్దంగా ఉంది. గుమ్మం దగ్గకు వెళ్లి చూసింది. అక్కడ ఎవరూ లేరు. వసారామూలనుంచి ఏవో గుసగుసలు స్పష్టస్పష్టంగా వినబడుతున్నయ్యే. ఇంటిచుట్టూ దొంగలు దాక్కున్నట్టు తోచింది ఆమెకు. తీవ్రభయ మామెను ఒక్కసారిగా పెనవేసుకుంది. గాలికి సావడి చీకట్లో దండం మీద గుడ్ల ఏవో అల్లల్లాడగానే, వెంకయ్యనీడ అనుకొని, కేలలో పాతుకుపోయింది.

వీధితలుపులు తట్టిన చప్పుడయింది. ఉలిక్కి పడి, వెనక్కు తిరిగి, మెల్లగా వెళ్లి తలుపులు తీసింది.

ఆనిశీధంలో కిష్టాయ్ వెనక నున్న వ్యక్తిని చూడగానే, ఆమె గుండె రులుమంది. సుడిగుండా ల్లోకి జారిపోతున్నట్టుంది.

“బాబు గారే...నీదగ్గరకు వచ్చారు...నీ అదృష్టం” అని కిష్టాయ్ కొంటేగా చూసి, వీధి చీకట్లో లీనమయ్యాడు. తలుపు గడియవేసి మునసబు మీదికి వచ్చాడు.

అతని కళ్లలో వేటకుక్కలు ఆకలితో అలము టిలుతున్నట్టుంది ఆమెకు.

కొలదిక్షణం లయాక ఆ పాకలో దీపపుకాంతి తగ్గింది.

పరపురుషుడు తనను చీకట్లో అదిమి పట్టుకో గానే, ఆమెకు శరీరం అంతా దహించుకుపోయి నట్లయింది. హంతకుని గుప్పిట్లో ఉన్నట్టుంది.

౪

విడుదలైన రంగడు జైలుబయట తనకోసం సుంచానివున్న ప్రియురాలిని చూడ గానే విస్తు పోయాడు.

“నేను రాననుకున్నావా?” అన్నాడు.

ఆమె ఈమాటలు వినిపించుకున్నట్టు లేదు. జవా బేమీ ఇవ్వలేదు.

లేజస్సు ఉడిగిన ఆ ముఖాన్నీ, కళ్లనూ చూసి, “విడిచిపెట్టేశారుగా.....ఇంకా ఎందుకు అలా ఉన్నావు...” అన్నాడు.

ఆమె కివీ వినబడట్టు లేదు.

“నేను మళ్లీ దొంగ నయ్యా ననుకున్నావా?... ఇదివరకే నీకు మాట ఇచ్చాగా! నమ్మవూ” అని అడి గాడు రంగడు.

ఆమె పెదవులు కదిలినయ్. కాని మాటలు వెలు వడలేదు.

చెట్టుకింద సామానుతో ఉన్న ఒంటెద్దుబండీ కేసి ఇద్దరూ వెళ్లారు.

“ఎక్కడకు ప్రయాణం?” అని, “చూశావా... పాపం మళ్లీ మునసబే విడిపించాట్ట...పోలీసు చెప్పాడు” అన్నాడు రంగడు.

వెంటనే ఆమెకళ్లు అశ్రుసముద్రా లైనయ్.

“బస్తీకి వెళ్దాం... ఇక్కడ వద్దు” అన్నది ఆమె.

అధికారులు తిరిగి ఇచ్చివేసిన నగలమూట చూపించి, “మనవి మళ్లీ మన కిచ్చేశారు” అన్నాడు రంగడు సంతోషంతో.

అతని సంతోషంగాని, దక్కిన నగనాణ్యాలు గాని ఆమెకళ్ల కగపడలేదు.

రైలు సాగిపోతోంది. ఎదురుగా బెంచిమీద కూర్చొన్న ప్రయాణీకులు... ఇద్దరు ముగ్గురు ఆమెకేసి చూశారు. ఆమాపులు చూడ గానే, ఆమెహృదయంలో స్మృతिसముద్రం ఒక్కసారి హోరుమంటూ ఉప్పొం గింది.

పెట్టెలోంచి ముఖం తిప్పకొని, బయట చీకట్లోకి చూస్తోంది ఆమె. వంటెనకిందనుంచి నది నిశ్శబ్దంగా ప్రవహిస్తోంది. పగలల్లా నావికులు పెట్టే సంక్షోభకు నదీహృదయం ఇప్పుడు నేదతీర్చుకుంటూ ప్రశాంతంగా ఉంది. చంద్రకిరణాల్లో అలలు మెరుస్తున్నయ్.

అశ్రుపూరితనయనాలతో ఆ మహాప్రవాహంకేసి చూస్తోంది ఆమె.

